

Planprogram for revisjon av Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036

Høringsutkast datert 11. februar 2026

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Formål	4
Prosess	4
Opplegg for medvirkning	5

Innledning

For alle kommuneplaner skal det utarbeides et planprogram som beskriver hvordan prosessen med kommuneplanrevisjonen tilrettelegges. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av oppstart med planarbeidet.

Dette er planprogrammet for revisjon av *Kommuneplan 2024-2036, samfunnsdel med arealstrategier*. Planprogrammet redegjør for formål med planarbeidet, organisering av arbeidet, fremdriftsplan og medvirkning.

Kommuneplan 2024-2036, samfunnsdel med arealstrategier (KPS) er kommunens øverste politiske styringsdokument. Etter plan- og bygningsloven § 11-2 skal samfunnsdelen ta stilling til langsiktige utfordringer, sette retning for kommunen som samfunn og organisasjon, og bidra til å ivareta regionale og nasjonale mål og interesser.

Kommuneplan 2024-2036, samfunnsdel med arealstrategier ble vedtatt i en tid preget av optimisme og vekstmuligheter. Situasjonen har snudd relativt raskt. Betingelser for næringsutvikling er betydelig endret, vi har en helt ny sikkerhetssituasjon i Norge/Norden, og det er behov for økt endringstakt i kommunens tjenester. Planen gir ikke tydelige nok føringer for disse områdene, og visjonen oppfattes som utdatert. Dette er de viktigste grunnene for å gjennomføre en begrenset revisjon. Tanken er at to eller tre av disse områdene løftes opp på hovedmål-nivå i kommuneplanens samfunnsdel.

Revisjon av KPS må ses i sammenheng med andre planprosesser som starter/gjennomføres i 2026;

- Kommuneplanens arealdel - Kommunestyret har i verbalvedtak (sak 92/2025 Budsjett og økonomiplan 2026-2029) bedt kommunedirektøren om å starte arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel i løpet av første halvår 2026.
- Temaplan næringsutvikling – Kommunestyret har i sak 7/2026 vedtatt at Rana Utvikling skal revidere Temaplan næringsutvikling, og at den skal til sluttbehandling innen oktober 2026.
- Overordna beredskapsplan skal oppdateres i 2026. Planen gir strategiske og operative føringer for kriseledelse i Rana kommune og vedtas av strategisk ledergruppe.

Det er viktig at prosessene ses i sammenheng og tar utgangspunkt i samme virkelighetsforståelse.

Framsikt som plan- og styringssystem

I 2025 startet prosessen med implementering av plan- og styringsdokumenter i Framsikt. Det innebærer blant annet at mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel iverksettes ved å synliggjøre oppdrag/tiltak/investeringer i økonomiplan og virksomhetsplaner, og så rapporteres det på fremdrift og gjennomføring.

Samtidig med revisjon av KPS, settes det i gang en prosess med å rydde og forenkle plansystemet. Ved å løfte opp viktige målområder i kommuneplanens samfunnsdel, kan vi fase ut planer som er iverksatt/implementert i Framsikt, eller utdaterte.

Formål

Formålet med revisjon av *Kommuneplan 2024-2036, samfunnsdel med arealstrategier* er todelt;

1. Kommuneplanens samfunnsdel skal tilpasses konteksten og tiden vi møter.
2. Kommuneplanens samfunnsdel skal i større grad gi retning for kommunen som organisasjon, for næringsutvikling, og for samfunnssikkerhet og beredskap.

Prosess

Det legges opp til en effektiv prosess, som samkjøres/ses i sammenheng med revisjon av temaplan næringsutvikling, overordna beredskapsplan, og oppstart revisjon av kommuneplanens arealdel (verbalvedtak sak 92/2025). Det legges opp til at ny KPS sluttbehandles i september 2026. Samtidig kjøres prosessen med å fase ut planer som er iverksatt/implementert eller utdatert.

Det vurderes som hensiktsmessig at KPS går fra fire til seks/syv hovedmål. Samtidig må tilhørende strategier og tekst i planen tilpasses noe. Områder som kommuneplanens samfunnsdel ikke dekker godt nok, og som bør løftes inn i samfunnsdelen er;

- Næringsutvikling – den må gi føringer for næringsutvikling i ny kontekst og i en tid der den geopolitiske situasjonen i økende grad påvirker næringslivet lokalt
- Sikkerhet og beredskap – den er ikke overbyggende nok for kommunens sikkerhet- og beredskapsarbeid, som i større og større grad dominerer den kommunale hverdagen.
- Tjenesteutvikling – KPS er ikke tydelig nok på retning for utvikling av kommunen som organisasjon

Visjonsprosessen kjøres parallelt. Kommunedirektøren vil legge fram flere visjonsforslag, som kommunestyret kan drøfte.

Tidsplan:

- Planprogram behandles i formannskap **24. feb.** (høringsvedtak)
- Høringsfrist **8. april.**
- Planprogram fastsettes av formannskap/kommunestyre **5./12. mai**
- Prosess med å vurdere/utarbeide visjon og hovedmål, og tilpasse/oppdatere tekst og strategier skjer løpende.
- Utkast av ny *Kommuneplan 2026-2040, samfunnsdel med arealstrategier* behandles i formannskap **9. juni.** (høringsvedtak)
- Høringsfrist **22. juli.**
- Sluttbehandling ny *Kommuneplan 2026-2040, samfunnsdel med arealstrategier* i formannskap/kommunestyre **1. september/8. september.**
- Operasjonalisering av ny kommuneplan innarbeides i budsjett/øk.plan 2027-2030

Opplegg for medvirkning

Medvirkning må tilpasses formål og rammer, og hensynet til en god og effektiv planprosess. Revisjon av KPS tar i stor grad utgangspunkt i Perspektivanalyse 2026, og avgrenses til områdene vi planlegger å løfte inn i planen;

- Næringsutvikling – medvirkning ivaretas av Rana Utvikling i revisjon av temaplan næringsutvikling
- Sikkerhet- og beredskap – medvirkning ivaretas i revisjonsprosessen av overordna beredskapsplan.
- Føringer for utvikling av kommunen som organisasjon – medvirkning involverer først og fremst sektorledere. Hovedmål og strategier for utvikling av kommunen som organisasjon skal være overbyggende for pågående prosesser forankret blant annet i økonomiplan.
- Dersom arealstrategier må justeres avklares dette i samråd med kommunens planavdeling.

Kommunedirektørens ledergruppe har helhetlig, langsiktig og strategisk oversikt, og vil ha en nøkkelrolle i arbeidet. I planprosessen vil det legges til rette for medvirkning gjennom følgende prosesser;

- Møter med representanter fra Rana Utvikling
- Møter med representanter fra sikkerhet/beredskap
- Arbeidsmøter med administrativ/strategisk ledergruppe
- Orientering i råd og utvalg
- Lovpålagte høringsprosesser